

отъ Босфоръ тѣ до Карпатскити планини съ внѣтрѣшна уредба. Старо-планинскити крайнини за него били тѣсни, та око то му било камъ Цариградъ. А отъ друга страна, залѣгалъ да насели широки ти области на сѣверний брѣгъ на Дунавъ тѣ съ свой народъ, който да бѣде като ограда на собствена България.

Има записано, че българското царство въ VIII-й вѣкъ имало грѣжданска уредба и закони. Нето единъ любопитенъ късь отъ тиа закони: Крумъ, българекий царь, попиталъ заробенити аваре, отъ што падна царство то ви? Тии му отговорили: „Заштото зехми да се клеветимъ единъ другъ, та изгубихми най-умнити и най-юнацити отъ насъ; заштото съдницити станаха едно съ оберницити и съ кривити люде; заштото лозиа та даваха много вино, та люде ти се упиваха и отъ това ставаха много лошабини; заштото зехми да се подкупувами, та се развалихми; заштото всички станахми търговци, и за ништо друго не мислехми, а само какъ да се лѣжимъ единъ другъ: на, отъ што падна наше то царство!“ Крумъ, като чулъ това, свикалъ всички ти български главатаре и турилъ тоа законъ: „Ако нѣкой наклевети нѣкого на правда, то прѣди да се испита клеветникъ тѣ, да се окове въ желѣза, и ако го наидатъ, че наистина клевети да се убише. Никой да не дава хлѣбъ на влѣхва, и ако нѣкой му даде, да се обади; на влѣхвити да се прѣбиватъ колѣната; всички ти лозиа да се искоренатъ; ако нѣкой си попроси нѣшто, да му се дава колкото му трѣбова. Който не върви по тоа законъ, да се обади“.

Прочутити военини градове въ България, Анхиаля, Месемврия, Овчеполь и Сръдецъ се намирали въ рѣцѣ тѣ на византийцити, кога съдналъ да царова Крумъ. Първо спрѣчкване на царь Крума съ Византиа се породило за нѣкой солени језера въ Македониа, на истокъ отъ Мъгленъ. Византиекий царь Никифоръ еднажъ испрашталъ 1,000 фунта злато да се раздаде за заплата на войската въ Струмеката област; нѣ българекити прѣчакали люде ти, които носили златото и го отнели. Това нѣшто направило да се отвори първа война на Крума съ Никифора. Въ 809 год. Сръдецъ се прѣдалъ на българекити. Никифоръ поискалъ да въспрѣ тиа завоевателе да се не распространаватъ. Той расхвърлилъ тежко даване на народъ тѣ, та събралъ много пари, и поставилъ всицката си войска въ Славиниа; освѣнъ това набралъ и чети сиромаси, обружени само съ криваци и прашки; и слѣдъ двѣ годишно